

Ngành cao su Gia Lai thích ứng tiêu chuẩn xanh, chủ động vào “luật chơi” mới của EU

06:31 02/03/2026

Quy định chống mất rừng của Liên minh châu Âu (EUDR) đang đặt ra yêu cầu khắt khe đối với nhiều ngành hàng xuất khẩu, trong đó có cao su – một trong những sản phẩm chủ lực của tỉnh Gia Lai. Trước áp lực mới, thay vì chờ đợi, các doanh nghiệp trên địa bàn đã chủ động chuẩn hóa vùng nguyên liệu, minh bạch chuỗi cung ứng và nâng cấp hệ thống quản trị nhằm đáp ứng tiêu chuẩn quốc tế.

Theo EUDR, các mặt hàng như gỗ, cà phê, ca cao, dầu cọ, đậu nành, gia súc và cao su khi đưa vào thị trường EU phải chứng minh không liên quan đến mất rừng hoặc suy thoái rừng sau ngày 31/12/2020. Bên cạnh đó, sản phẩm còn phải tuân thủ đầy đủ quy định pháp luật của quốc gia sản xuất về đất đai, môi trường, lao động, thuế và quyền con người. Đây là yêu cầu bắt buộc, đòi hỏi doanh nghiệp phải xây dựng hệ thống truy xuất nguồn gốc rõ ràng và cơ chế kiểm soát rủi ro chặt chẽ.

Quy định EUDR tác động trực tiếp đến toàn bộ chuỗi sản xuất của các doanh nghiệp cao su trên địa bàn tỉnh Gia Lai.

Với diện tích cao su lớn và nhiều đơn vị thành viên của Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam (VRG) hoạt động trên địa bàn, Gia Lai chịu tác động trực tiếp từ quy định này. Tuy nhiên, các doanh nghiệp đã sớm nhận diện đây không chỉ là thách thức, mà còn là cơ hội tái cấu trúc theo hướng bền vững, nhất là khi Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - EU mở ra dư địa lớn cho các sản phẩm đạt chuẩn xanh.

Tại Công ty TNHH một thành viên Cao su Chư Păh, toàn bộ gần 6.200 ha cao su đã được số hóa bản đồ, tích hợp dữ liệu tọa độ địa lý và lịch sử sử dụng đất. Việc này giúp doanh nghiệp chứng minh diện tích trồng không hình thành từ đất rừng sau mốc thời gian EU quy định. Hệ thống dữ liệu số còn hỗ trợ truy xuất nguồn gốc đến từng lô cây, từng khu vực sản xuất.

Tương tự, Công ty TNHH một thành viên Cao su Chư Sê đã hoàn tất rà soát pháp lý hơn 7.300 ha cao su, đồng thời xây dựng cơ sở dữ liệu đồng bộ giữa vườn cây và nhà máy chế biến. Doanh nghiệp triển khai Hệ thống trách nhiệm giải trình PEFC EUDR DDS theo chuẩn quốc tế, cho phép đánh giá rủi ro nguồn nguyên liệu và cung cấp báo cáo minh bạch cho đối tác EU.

Không chỉ dừng ở cấp quản lý, yêu cầu EUDR còn được cụ thể hóa tới từng công nhân khai thác. Nhật ký sản xuất, sản lượng mủ và vị trí lô cây đều được ghi chép chi tiết, gắn với mã định danh cụ thể. Ở khâu vận chuyển, quy trình giao nhận được chuẩn hóa với phiếu xác nhận và niêm phong để tránh trộn lẫn nguyên liệu ngoài hệ thống.

Tại nhà máy, nhiều đơn vị áp dụng hệ thống quản lý chuỗi hành trình sản phẩm PEFC-CoC nhằm kiểm soát nguyên liệu đầu vào, phân loại sản phẩm và đáp ứng đồng thời tiêu chí môi trường, an toàn lao động và trách nhiệm xã hội. Cuối năm 2025, một số doanh nghiệp đã công bố sản phẩm đáp ứng EUDR, đánh dấu bước chuyển sang mô hình quản trị theo chuẩn toàn cầu.

Song hành cùng doanh nghiệp, chính quyền tỉnh Gia Lai cũng thành lập Tổ Công tác công - tư cấp tỉnh để triển khai quy định không gây mất rừng. Nhóm này tập trung xây dựng cơ sở dữ liệu vùng trồng, phân định khu vực rủi ro và hỗ trợ doanh nghiệp tháo gỡ vướng mắc kỹ thuật.

Dù chi phí đầu tư cho công nghệ và nhân lực không nhỏ, việc tuân thủ EUDR được xem là hướng đi tất yếu để ngành cao su Gia Lai duy trì sức cạnh tranh. Trong bối cảnh tiêu chuẩn môi trường toàn cầu ngày càng khắt khe, minh bạch

hóa chuỗi cung ứng chính là chìa khóa để cao su Việt Nam tiếp tục khẳng định vị thế trên thị trường quốc tế.

Nam Sơn (t/h)